

RAUDONOJI ARMIJA BAIGIA LAISVINTI IS NACIU NAGU LIETUVOS TERITORIJA

IŠLAISVINO KRETINGĄ, PALANGĄ, DARBĖNUS, GARGŽDUS, ŠAKIUS

MASKVA. — Raudonoji Armija smarkiai pasivare pirmyn Lietuvoje ir jau pasiekė Baltijos jūrą Palangos srityje. Išvaduota daug naujų miestų, miestelių ir kaimų, jų tarpe Palanga, Kretinga, Gargždai, Šakiai, Darbėnai, Linkuva ir kiti.

Tarp Rygos ir Palangos atkirsta arti 150,000 vokiečių.

Prieš akis Raudonajai Armijai dabar stovi Klaipėda ir Tilžė. Klaipėda gali būti išlaisvinta labai greitai, nes tarp Raudonosios Armijos ir Klaipėdos nebėra didelių gamtinių skerspinių.

Raudonoji Armija artinasi prie Hungarijos sostinės — Budapešto. Jau tik 50 mylių nuo Budapešto.

Belgradas, Jugoslavijos sostinė, supamas ir jo išlaisvinimas jau netoli.

Ties Ryga, Latvijos sostinė, naciai priešinosi atkakliai, bet ir tenai jų padėtis eina blogyn kas dieną. Ryga baigiama supti, o tuo tarpu Raudonoji Armija nukirto ją nuo Rytų Prūsijos, pasiekdama jūrą ties Palanga.

LONDON. — Amerikiečiai visai apsupo Aacheno ir jo gnybjams davė ultimatumą pasiduoti.

Jeigu jie nepasiduos, tai artilerija ir orlaiviai sulysins miestą su žeme.

Kanadiečiai smarkiai kaujasi į šiaurę nuo Leopoldo kanalo.

Šiaip vakarų fronte nieko ypatingo.

Čiorčilis ir Edenas Tariasi su Stalinu

MASKVA. — Čia pribuvo ir tariasi su Stalinu ir kitais SSRS vadais Britanijos premjeras Winstonas Čiorčilis ir užsienio reikalų sekretorius Anthony Edenas.

Ameriką atstovauja W. Averell Harriman, Jungtinių Valstijų ambasadorius.

Manoma, kad Čiorčilis tariasi su Stalinu tais pačiais klausimais, kuriais Ruzveltas ir Čiorčilis tarėsi Kvebeke, Kanadoje, kiek laiko atgal.

Svarbiausiais klausimais, beabejonės, yra galutinas Vokietijos sumušimas ir organizavimas Europos taikos pamatams.

BRITAI LAISVINA GRAIKŲ KRASTĄ

ROMA. — Britų jėgos šluoja nacius iš Graikijos ir jos salų.

Poloponezija, kuri sudaro gerą dalį graikų krašto, jau išlaisvinta.

Britams padeda graikai partizanai.

Belgijos ministeris pirmininkas Pierlot dėkoja kanadiečiams už pagalbą išlaisvinime Belgijos sveikindamas su seržantu Don Pollock, iš Lindsay, Ont. Belgija jau visa išlaisvinta iš po nacijų tironijos.

Sovietų Sąjungoje ir Katalikai Turi Laisvę

MASKVA. — Katalikų bažnyčia Sovietų Sąjungoje turi tokią pat laisvę, kaip ir stačiatikių, sako I. V. Polianskis, nestatistiškųjų tikėjimų tarybos pirmininkas.

Kalbėdamasis su amerikiečių religinės žinių agentūros atstovu, jis pareiškė:

“Katalikai piliečiai naudojami tokiais pat teisėmis, kaip ir visų kitų tikybų žmonės. Bile kuri įsiregistruoti katalikų draugija gali gauti pastatą savo pamaldoms ir laisvai žmones kviešti. Katalikai gali užlaikyti savo kunigus ir vyskupus, palaikyti ryšius su popiežium, spausdinti maldaknyges ir kitokią religinę literatūrą ir laikyti savo konferencijas.”

Daugiausia katalikų yra vėliausia prisijungusiose teritorijose, kaip Lietuvoje ir vakarinėje Baltarusijoje ir vakarinėje Ukrainoje.

“Lietuvoje (Vilniuje) katalikų arcivyskupas metropolitas Jalbžikovskis buvo vokiečių persekiojamas,” sakė jis. “Raudonoji Armija jį išlaisvino ir dabar jis vadovauja saviems tikintiesiems su pilna sovietine parama.”

Lucko katalikų vyskupas taip pat vadovauja Žitomiro ir Kamenecko vyskupijoms. Šis vyskupas neseniai kreipėsi į mus, kad padėtume jam atgauti jo namus Lucke, kuriuos vokiečiai buvo užgrobę. Aš tuojuos sutikau per-

vesti jam tuos namus.”

Kas liečia mokyklas, Sovietų Sąjungoje religija mokyklose nemokinama, kadangi religija yra atskirta nuo valstybės, kaip ir Amerikoje. Jeigu kas nori vaikus mokinti religijos, gali mokinti namie arba bažnyčiose.

Sovietai Gražiai Priėmė Svečius

MASKVA. — Kada Čiorčilis, Edenas ir kiti Britų vadai pribuvo į Maskvą, juos patiko Sovietai labai iškilmingai.

Kitą dieną buvo surengtas balius Kremliuje, kur dalyvavo apie 50 asmenų. Baliaje taipgi dalyvavo Amerikos, Kanados ir Anglijos ambasadoriai ir kiti aukšti asmenys.

Čiorčilis, gerdamas tostą Stalinui ir Raudonajai Armijai, pareiškė, kad Raudonoji Armija išplėšė nacijų armijai vidurius, o Stalinas kalbėjo už tautų kooperaciją ir draugystę taikai išlaikyti.

Vienu žodžiu, atmosfera labai draugiška. Šis Čiorčilio vizitas dar arčiau suriš Angliją, Ameriką ir Sovietų Sąjungą.

PARYŽIUS. — Ispanijos partizanai kaujasi su generolo Franko armija. Jie susiorganizavo Francijoje ir dabar veržiasi Ispanijon.

REIKALAUJA ŠAUKTI SEIMELIO SESIJĄ

HAMILTON. — Šio miesto valdyba išnešė reikalavimą, kad Drew šauktų Ontarijos seimelio sesiją priėmimui įstatymo, pagal kurį Hamiltonas gautų teises statyti namus, kurių taip trūksta.

Šio miesto unijų taryba kiek anksčiau išnešė reikalavimą, kad liberalai, CCF ir progresyviečiai sudarytų koaliciją ir perintų valdžią iš konservatyvų.

ISRADO LABAI GERAS TRĄŠAS

MASKVA. — Aleksandra Selumova, Sovietų Agrikultūros Instituto Mikrobiologijos chemistė, išrado azotogėną, naują bakterioliginę trąšą, naudodama durpes.

Ši nauja trąša padidina derlių nuo 20 iki 30 nuosimčių ir vieno svoro šios trąšos dulkių užtenka dėl 10 akru jāvų arba trijų akru daržovių.

Kiti du mokslininkai išrado X-spindulių aparatą, kuris ima tikrai 1,000,000-ę dalį sekudos nuėmimui paviekslo.

Kodel Skerdyklių Darbininkai Grumoja Streiku

TORONTO. — Skerdyklių darbininkų unija pravedė balsavimus visose skerdyklose po visą Kanadą ir darbininkai beveik vienbalsiai pasisakė už streiką, jeigu reikalavimai nebus patenkinti. Ko darbininkai reikalauja?

Kaip unijos direktorius F. W. Dowling nurodo, ginčas su samdytojais eina vyriausiai dėl atatinamo unijos pripažinimo. Unija nori, kad būtų pasirašytas vienas kontraktas dėl visos industrijos po visą Kanadą.

Iki šiol samdytojai visai išsisukinėjo. Kada unija atsikreps į vietos įmones vedėjus, tai jie aiškinosi, kad

Sir William Mulock, kuris spalio 1 dieną mirė sulaukęs virš 100 metų. Ateinančiais metais sausio 19 būtų buvę jam 102 metai. Jis ilgą laiką buvo Ontarijos vyriausiuoju teisėju.

je turi kreiptis prie aukštesnės įstaigos, o kada aukštesnė įstaiga atsisakė diskutuoti klausimą, tuomet unijai buvo neįmanoma toliau ką nors veikti.

Dabar norima, kad vyriausia įstaiga pasirašytų sutartį su unija ir dėl visos industrijos. Tuomet vietiniai samdytojai negalės išsisukinėti.

Sąryšį su tuo yra reikalaujama, kad skerdyklos būtų padarytos uždaromis šapomis ir algų klausimas būtų atatinamai sutvarkytas.

Unija, atrodo, laimės reikalavimus be streiko, nes jos pusėj tiesa. Daug industrijų tokias sutartis pasirašė jau senai.

Reikia Daugiau Kraujo Plazmos

TORONTO. — Raudonasis Kryžius šaukia į torontiečius, kad daugiau eitų aukoti kraujo dėl gelbėjimo karių gyvybių.

Situacija reikalauja, kad po 3,000 torontiečių aukotų savo kraują į savaitę, o tuo tarpu aukoja tikrai po 2,300 aukotojų kas savaitę.

Kovos įvairiuose frontuose žymiai paastrejo pastarujuoju laiku. Dėl to pakilo pareikalavimas kraujo plazmos. Kiekvieno patrioto pareiga — pagalvoti ir atminti, kad sužeistieji gali numirti, jeigu neužteks kraujo plazmos.

Kraują aukoti yra lengvas dalykas. Aukotojas neaučia jokio skausmo ir nieko nenustoja. Kraujas atsipildo labai greitai. Labai retas kuris negali eiti dirbti tuojuos po aukojimo kraujo.

Norintieji-paaukoti kraujo, telefonuokite: MI. 2453. Gausite visas informacijas.

Vokiečiai belaisviai su savo komandieriais priešakyje maršuoja į belaisvių kempę su prielauka Francijos pa-

Generolas Komorovskis Pasidavė Vokiečiams su Savo Šalininkais

LONDON. — Generolas Bor arba Komorovskis, kuris vadovavo Varšavos sukilėjams, pasidavė vokiečiams su savo šalininkais. Nemaža dalis sukilėlių nesutiko pasiduoti vokiečiams ir perėjo Raudonosios Armijos pusėn persikeldami per Vislą.

Tokiu būdu Varšavos tragedija buvo užbaigta taipgi tragiškai.

Lenkų Tautinio Pasiluosavimo Komiteto atstovai Maskvoje pirmiau kaltino londoniškę lenkų valdžią už iššaukimą belaikio sukilimo, o dabar kaltina generolą Komorovskį už atidavimą vokiečiams visų kovotojų.

Kada Varšavos išlaisvinimas buvo dar neįmanomas, tai tie ponai iššaukė sukilimą. Dabar, kada Raudonoji Armija tikrai už upės, generolas Komorovskis pasidavė vokiečiams, kartu atiduodamas jiems ir visus išlikusius sukilėlius.

Tiesa, sukilėlių padėtis buvo kritiška. Bet galima buvo pereiti Raudonosios Armijos pusėn. Jeigu ir nebūtų buvę galima visiems, bet dauguma būtų galėję persikelti.

Kiek žalos vokiečiams tie sukilėliai padarė, sunku pasakyti. Bet vokiečiai, tai užmušė arba sužeidė virš 200,000 varšaviečių, 100,000 suėmė. Apie 80 nuosimčių Varšavos sunaikino arba sugadino. Pusė namų visai sunaikinta.

Varšava stovi tokioj padėtyj, kad nelengva ją išvaduoti. Tas dar labiau apunkina Varšavos žmonių padėtį.

SUĖMĖ JAU 563,928

LONDON. — Sąjungininkų jėgos vakarų fronte suėmė jau 563,928 vokiečius belaisvius. Daugiausia suėmė amerikiečių Pirmoji armija.

MICHAILOVICIAUS DUKTĖ PAS TITO

MASKVA. — Laisvosios Jugoslavijos radijas paskelbė, kad generolo Michailovičiaus, cetnikų komandieriaus, dukტė atbėgo pas Tito partizantus ir prisidėjo prie jų, pasmerkusi tėvą už jo žalingus darbus Jugoslavijai.

Partizanai taip pat neseniai suėmė Michailovičiaus sūnų. Jis taipgi įstojo į maršalo Tito partizanų brigadą.

LENKAI NORI VIŠO
VOKIEČIŲ PAKRASCIO

MASKVA. — Lenkų Tautinio Pasiluosavimo Komiteto žinių agentūra praneša, kad nauja Lenkija sieks viso vokiečių pakraščio iki Oder upės su Stetino miestu.

Visas tas pakraštytis senovėje buvęs Lenkijos, o prie to, Europos saugumas reikalaujas, kad lenkų Pamaris neliktų vokiečių rankose.

Numirė Pagarsėjės
Amerikietis Willkie

NEW YORK. — Wendell Willkie, pastarujuoju laiku pagarsėjęs po visą pasaulį, numirė pereitą sekmadienį nuo širdies ligos, sulaukęs tikrai 52 metų amžiaus.

Willkie 1940 metais kandidatavo į Jungtinių Valstijų prezidentus republikonų tikietu. Vėliau jis lankėsi Britanijoje, Sovietų Sąjungoje, Kinijoje ir kitose vietose.

Jis buvo republikonas, bet jo pažiūros buvo artimesnės demokratams, negu republikonams. Už tai šiais metais republikonai pasirinko Dewey savo kandidatą į prezidentus.

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS,
ISEINA SYRĮ SAVAITĘ

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metai \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Printed by Eversday Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

DAUGIAU DAVINIŲ APIE VOKIEČIŲ ŽVERISKĄ OKUPUOTUS KRĀSTUOS

British United Press korespondentas Meyer Handler pranešė iš Talino, Estijos sostinės, kad už 25 mylių nuo Talino, miške dauboj vokiečiai turėjo žmonių skerdynių kempę, kurioje 2.800 žmonių buvo nužudyta ir sugedinta. Darbas matomai buvo skubotai atliekamas, kad ne visi lavonai spėta sudeginti.

Išlikusieji žmonės pasakoja, kaip vokiečiai suvarė belaisvius ir žydus į namą ir šaudė iš automatinių šautuvų. Kiti buvo verčiami gulti ant malkų, o paskui juos naciai šaudė. Kada eilė buvo prišaudyta, buvo uždėta eilė malkų ir vėl įskaita žmonėms sugulti veidais žemyn. Naciai juos taip pat sušaudė. Taip buvo daroma iki kelių sluogsniai buvo parengti. Tuomet stirta buvo apipilta žibalu ir uždegtas.

Štai kaip korespondentas pasakoja apie belaisvių šaudymą:

"Grupės beveik po 100 belaisvių buvo suvarytos į dviejų aukštų aštuonių kambarių namą. Kuomet vienas kambarys buvo pripildytas, vokiečiai su automatiniais šautuvais šaudė juos, o paskui buvo varoma belaisviai į kitą kambarį ir t.t. Kuomet namas buvo pilnas negyvų, vokiečiai apipylė gazolinu ir uždegė. Vienas vaikas ir dvi merginos išsoko pro langą ir pabėgo.

"Kitos aukos buvo sudegintos trijose stirtose. Buvo pabudavota ketvirta stirta, bet nebuvo naudojama.

"Išlikusieji pasakoja, kad aukos buvo verčiamos gulti veidu žemyn ant sluogsnio medžių, suguldyti ant nemažo ploto. Kada aukos sugulė, gestapininkai kiekvienam persovė galvą. Tuomet kita grupė buvo priversta apdengti negyvuosius sluogsniu medžių, ant kurių paskui buvo priversti sugulti pastarieji. Tuomet antroji grupė buvo sušaudyta. Tas tęsėsi iki buvo sukrauta kokie keturi ar aštuoni sluogsniai medžių ir lavonų.

"Kada stirtos buvo užbaigtos, buvo apipiltos gazolinu ir aukos sudegintos.

"Išlikusių nuo šios baisybės tarpe yra 41 vyras, 41 moteris ir 3 vaikaičiai."

Daugelį bus sunku tikėti, kad žmogus gali tokį žveriskumą papildyti. Bet tai tikra tiesa. Amerikos ir Britanijos korespondantai lankė tą vietą ir savo akimis matė pėdsakus, kalbėjosi su tais, kuriems teko laimėti pabėgti.

Tur būt šitas skerdynės Stokholmano subėgusieji Lietuvos, Latvijos ir Estijos fašistai bando suversti ant raudonarmiečių. O gal jie staugia apie raudonarmiečių "skerdynes" su tuo išrovavimu, kad padengti nacių palikimą Baltijos kraštuose.

SOVIETŲ SAJUNGOS AR LENKIJOS BALSAS

Reakcingieji ir net liberališkesni komentatoriai Lenkų Tautinio Pasiluosavimo Komitetai visomet perstojo kaip Sovietų Sąjungos vaikai. Jeigu ką to komiteto nariai pasako, tai laiko už Sovietų Sąjungos vyriausybės balsą. Iš to išeina, kad Londone sėdinti lenkų valdžia yra Anglijos ir Amerikos vaikas ir ką jos noriai pasako yra Amerikos ir Anglijos vyriausybės žodžiai. Jeigu taip būtų, tai Amerikos ir Anglijos vyriausybės reiktų rausti iš gėdos, nes tie pohačiai turi gražias burnas.

Nežiūrint to, kad Lenkų Tautinio Pasiluosavimo Komitetas išsivystė Sovietų Sąjungoj ir jos išvaudoję Lenkijos žemę, jis kalba už save, kaip laikinąjį Lenkijos valdžią. Jis turi tokias pats teises kalbėti, kaip ir londoniškie lenkų valdžią. Kas liečia Sovietų Sąjungą, aišku, ji simpatizuoja komitetui, kadangi iš jo ji tikisi draugiškos kooperacijos.

Imant lenkų ginčą, jis turėtų būti paliktas patiems lenkams. Jie turi susitarti patys. Amerikos ir Anglijos pastangos būtina priversti Sovietų Sąjungą skaitytis su londoniškais lenkais visai prasta taktika. Tuomet Sovietų Sąjunga gauna dar didesnę moralę teisę susitarti su komitetu, nes londoniškie valdžią pasidaro ne Lenkijos valdžią, o Amerikos ir Anglijos komitetas kokiems nors siekiams.

Londoniškie valdžią nėra Lenkija. Lenkijos žmonės yra visai kitas dalykas. Kada visa lenkų žemė bus išvauduota, komitetas ras daugiau pritarimo, negu londoniška. Iš kitos pusės, Sovietų Sąjunga, atmindama lenkų šlektų praeitį, nenorės, kad jie vėl įgautų galią Lenkijoje. Milijonai žmonių žuvo, kad sumuštų nacius. Sovietų Sąjunga nesigėdys žiūrėti, kad pašonėję nesusisuktų ližad nauji priešai. Argentina toli nuo Jungtinių Valstijų, tačiau pastarųjų jau susirūpinus Argentinos valdžią, kuri nuolatos krypta blogojon pusėn.

Komiteto sutartys su Ukraina, Baltarusija ir Lietuva rodo, kad jis yra nuosirdus ir nori sugyventi su kaimynais. O tas labai svarbu ne tik Sovietų Sąjungai, bet ir pačiai Lenkijai. Praeityje ir Lenkija buvo futbolis ir jei ne vieni, tai kiti mėtė ją į visas puses. Kad ne vokiečių, tai francūzų tarnais buvo tokie Pilsudskiai, Bekai ir kiti. Bet kai vokiečiai užpūlo, tai francūzai nepadėjo. Lenkija gali turėti taktinį tikėt Sovietų Sąjungoje, todėl jai svarbu padėti pamatus geriems santykiams su Sovietų Sąjunga, jeigu ji nori turėti šviesią ateitį.

Jeigu Francijos ir kitų kraštų valdžios galėjo susitarti su partizanais ir kitokiais judėjimais ir sudaryti vieningas valdžias, tai gali padaryti ir lenkai, tik reikia nekurstyti ir neužstoti jų.

Nacių kareivis su balta vėliava prie forto praneša sąjungininkų kareiviams, kad jie pasiduoda. Šis fortas prie Quincy miestelio laikėsi labai ilgai. Paveikslas nuimtas iš orlaivio, kuris davė direktyvas žemės kovotojams.

Ivairiais Klausimais

CCF Vado Aiškinimas Visiškai Nevykęs

Į Canadian Tribune redakcijos rankas pakliuvo CCF Ontarijos vado E. B. Joffe memorandumas CCF atstovams iš Windsor. Memorandumas bando išaiškinti tiems Ontarijos seimelio nariams iš Windsor, kad Darbo-Progressyvių Partijos keliamas CCF-Liberalų-DPP koalicijos klausimas yra nesvarbus ir neverta dėl jo daug rūpintis.

Savo memorandume jis nurodo, kad konservatvai įtakos neturi ir iš jų pusės pavojaus nėra. Jo manymu, reakcionieriai susimes apie Liberalų partiją ir todėl "tikroji reakcijos viršūnė yra Liberalų Partija."

Jis taipgi sako, kad norint išbaisti konservatyvų viską Drew valdžią koalicija visai nereikalinga. Ko reikia, tai kad kitos partijos bausiutu prieš Drew, kada CCF balsuos prieš jį.

Aisitikime rinkimų, sako jis, jeigu DPP nori vienybės, tai lai ji nestato savo kandidatų. Tą patį, žinoma, turėtų padaryti ir liberalai.

Tokie išvedžiojimai, aišku, dominuoja visą CCF. Ar jie atsako į klausimą? Visai ne.

Visų pirmausia, yra didelė klaida manyti, kad liberalai yra reakcijos viršūnė. Liberalai visuomet atstovavo ir tebeatstovauja demokratinę kapitalizmo sparną. Šiuo tarpu, liberalų partija paliko dar labiau prie demokratijos ir reformų. Del to reakcija ir sukruoto veikti.

Kita, konservatvai negali būti skaitomi visai nereikšmingais. Ontarijoj jie turi didžiausią grupę atstovų seimelyje ir sudaro valdžią. Duplesistai, kurie dabar valdo Kvebeką, irgi yra jiems artimi. Reikia atminti, kad konservatyvių kandidatų Kvebeko provincijoje nebuvo stoma laike rinkimų. Tuo tarpu nacionalis konservatyvių vadas Bracken toj provincijoje buvo mielas duplesistų svečias.

Vienu žodžiu sakant, dešiniųjų rankose dvi didžiosios provincijos. Tai labai reikšminga.

Dabar dėl rinkimų. Nei

viena partija neturi monopolio ant rinkimų. Jos visos turi vienodas teises ir privilegijas. Jeigu viena gali dalyvauti, tai ir kita.

Susiskaldymas gali būti prašalintas tik susitarimu tarp pažangusių partijų. Be susitarimo CCF neturi teisės reikalauti, kad kitos partijos nestatytų kandidatų.

Jeigu būtų sudaryta koalicija, būtų susitarta ant bendros programos ir paskui pasidalinta proporcingai distriktais, kur kiekviena partija turėtų statyti kandidatų.

Kitose šalyse tokios koalicijos veikia ir CCF puikiai žino, kad jos veikia gerai.

Talkos Užtikrinimas Turi Būti Priešakyje Visų Kitų Klausimų

Nei viena partija ar vadai šiandien negali pamiršti, kad laimėjimas karo ir užtikrinimas taikos stovi virš visko. Kas to nemato ir ta kryptimi nedirba, tas negali skaitytis vadu.

Tik pagalvokime, ką tas viskas reiškia.

Daleiskime, kad daugelis valstybių, įsisteigusios sugubias valdžias ir geras santarvas, padarytų didelį progresą. Bet ar tas jų atsie-

Iš L.L.D. KVK Raštinės

7-toji Pergalės Paskola

Spalį mėn. 23 d. Kanadoj prasideda 7-tos Pergalės Paskolos vajas. Vajus, kurio Kanados vyriausybė pasiruošusi sukelti užtektiną sumą pinigų, paskolindama iš visų šalies gyventojų, tikslu, kad aprūpinti Kanados ir, kiek galimamai leis, Sovietų Tautų karių amunicija, ginklais ir kitais reikalingais daiktais karo frontuose, kad atsiekus galutiną pergalę prieš fašistinius ašies agresorius.

Ši karo paskola turi atkreipti visų Kanados piliečių atydą daugiau, negu kada nors pirmiau. Sovietų

kimas daug naudos joms duotų, jeigu už kiek laiko kiltų karas ir viskas būtų sunaikinta, visos pastangos paverstos niekais? Aišku, iš to būtų maža nauda.

Sovietų Sąjunga, kuri įsisteigė po perėjo karo, nuėjo toli linkui geresnio gyvenimo, bet šis karas ir vėl sugrąžino ją į vargą, nedateklus. Žmonių prakaitas, pralietas per tiek daug metų, buvo paverstas dūmais, motinų išauklėti sūnūs be laiko išduyti.

Kaip tautos turi elgtis, kad užtikrinti taiką? Tai labai keblus klausimas. Bet blaiviai galvojant, galima rasti išėjimą.

Visų pirmausiai, mes šiandien matome tautas bendrai veikiant, kad sumuštų taikos ir laisvės priešus, visokių fašistus, o ypač nacius.

Turint puikų supratimą, ką karas reiškia, tautų vada gal surasti būdą taikai palaikyti. Tai reikšia, nuosirdų, draugišką atsinešimą vienos prie kitos, atsisakymą nuo privilegijų ir savanaudiškų siekių.

Virš to visko stovi demokratinių masių vienybė ir pasiryžimas stovėti kartu prieš visus tuos, kurie vienokiu ar kitokiu būdu pakentų taikai, žmonių pirmynžangai.

Pažangūs Amerikos žmonės tą puikiai numato. Štai kodėl jie taip intensyviai kovoja už tai, kad valdžioje pasilikty tie žmonės, kurie karo metu pasirodė gabiais vadais ir kovotojais.

Kol prie valstybių vairo stovės demokratijos ir taikos šalininkai, tol kova prieš fašistus nesustos, tol taika bus cementuojama.

Pas mus, Kanadoj, taipgi yra tokių, kuriems virš visko apėina savo kišenė, ir kuriems įsigalėjus taikos užtikrinimo reikalas daug nukentėtų.

Politikas

GAL NIEKAS NELAUKS

O, kaip aš norėčiau išvysti tą šalį, kur ošė giružės ir šniokštė upeliai; kur rytais nuo pievų rasa kritė gali, šilubėjo ulbėjo pilki vieversėliai.

Kur nokstą rugiai kaip kad jūra lingavo, Vašklos juos puošė pakraščiais visais; Kur lankoj plovėjai linksmai sau dainavo, Griebėjos lyg rožės raudonais veidais.

Saulėi nšileidus, kai gamta aptyla, Mėnuliui pakilus už miško aukštai, Į tą paslaptinę išiklausęs tylą, Būdavo užmiršti, kad slėgia vargai.

Šiandieną liūdnumas kankina man sielą, Kad tą gražią šalį priešai nuterėjo. Gal ir mano menką tėviškėlę mielą, Ir tuos, ką taip brangūs, velėna užklojo.

Gal grįžtant manęs jau niekas nebelauks: Nei sesuo, nei brolis, nei mielė tėveliai. Vien tik šaltas vėjas kerštingai sukauks, Apsakys, kad jie jau guli šaltoj žemelėj.

Tyla

Pastabos

Tautų armijos, taipgi ir Kanados garbingoji armija, visuose frontuose žygiuoja pirmyn. Kerta hitlerininkų galutinus pergalės smūgius. Iš visų pusių artinasi prie Vokietijos rubežių. Nereikia ir abejoti, kad priešakyje stovi dar dideli ir sunkūs mūšiai. Jie paims ne mažai gyvybių. Mūsų kariai pasiruošę aukoti savo gyvybes, kad atnešti greičiau galutiną pergalę ir iškovoti laisvą gyvenimą visai pasaulio žmonijai. Mes būdami namie galime daug padėti mūsų brangiesiems kariams — padėti pirkti PERGALĖS BONUS (Victory Bonds), kad vyriausybė galėtų aprūpinti ginklais ir visu kuo, kas reikalinga karo frontuose.

Lietuvių Literatūros Draugijos KANADOS VEIKIANTIS KOMITETAS atskleidė ir raginame, mūsų Draugijos narius ir simpatikus, pirkti karo bonus laike šios 7-tos Pergalės Paskolos, pirkite už tiek, kiek tik jums galimybės leidžia. Pirkite bent vieną ar du bonus daugiau, negu pirkote pirmesnėse paskolose. Pirkdami, jūs nieko nenustojate, jūs savo pinigus tik paskolinate vyriausybei, kurie bus jums atmokėti su palūkanomis. Tuo tarpu atliksite didelę pilietinę savo pareigą, prisidedami prie artimino pergalės!

"Laisvės" Vajus

Amerikos lietuvių demokratinės minties dienraštis "LAISVĖ" su 1-ma diena šio mėnesio pradėjo vaju gaminimui naujų skaitytojų. Nėra reikalo ir aiškinti kokią, šiuo tarpu ypatingai, svarbią rolę vaidina "Laisvė" šiaurinio Amerikos kontinento lietuviuose. Ne tik kad skaitytojams patiekia vėliausias ir tikras žinias iš karo frontų, bet daug prisideda prie mobilizavimo ir apvienijimo šiapus vandenyno lietuvių didesniai veikimui del karo pastangų, kad juo greičiau Sovietų Tautos laimėtų pergalę. Tuo pačiu sykiu dienraštis "Laisvė" plačiai ir daug davinį patiekia savo skaitytojams iš mūsų brangios tėvynės Lietuvos žmonių gyvenimo.

Kadangi Kanadoje "Laisvė", kaip dienraštis, yra tiek pat svarbus laikraštis, kaip ir Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviams, todėl Lietuvių Literatūros Draugijos KANADOS VEIKIANTIS KOMITETAS prašome visus mūsų Draugijos narius ir nares pasidabuoti, kad gautų juo daugiau naujų "Laisvės" skaitytojų tarp Kanados lietuvių. Arba norintieji gali ir patys užrašyti. Prenumerata metams kainuoja \$8.00, pusei metų \$4.00 Kanados pinigais. Užsisakyti galima tiesioginiame administracijai. Adresas: "Laisvė", 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y. USA. Taipgi galima užrašyti ar užrašyti per LLD Kanados Veikiantį Komitetą.

J. Lesevičius

LLD K.V.K. Sekretorius
P. O. Sta. "D", Box 44,
Montreal 22, Que.

Žmona: — Aš manau, kad tu esi niekam netikęs. Pirm apsidvedimo, tu sakei, kad aš būsiu tavo gėlė, o dabar —

Vyras: — Nesikarščiuok, nesikarščiuok. Tu tebesi mano gyvenimo gėlė, bet gerkai pasikeitusi —

Žmona: — Į kokią gi, gėlė aš dabar panaši?

Vyras (atsargiai): — Į liūtanasrį.

Vokiečių armijos generališio štabo atstovas generolas Kurt Dittmar skundėsi per radiją, kad rusai iškrėtė vokiečiams daug špų perėitą vasarą.

Sovietų agentai, apsirėngę net vokiečių generolų uniforma, davinėje vokiečiams parėdymus ir tokiu būdu įvedė į spąstus.

Kažin kur buvo Hitlerio intucija.

Pranešimai sako, kad suomių atidavė Sovietams Estijos kvilingiečius, sugautus Suomijoje.

Už tai jie užsitarnaus didelį prakeikimą iš mūsų smetonacių.

Kažin ar nepakliuvo bent vienas kitas ir lietuviškų Hitlerio sėbrų?

O gal jie visi praplaukė Baltiją ir susigrūdė Svedijon.

Katalikai, kurie rėkia prieš "rusų okupaciją", rėkia patys nežinodami del ko.

Raudonarmiečiai, išmūdami iš Lietuvos nacius, išgelbėjo katalikų bažnyčią nuo sunaikinimo, kaip nurodo kunigas Povilaitis.

Kunigas Stasys Yla, buvęs Kauno seminarijos profesorius, kuris buvo vokiečių išgabentas į Vokietiją, man gerai pažįstamas.

Jaunystėje teko su juo susitikti labai dažnai, kadangi abu būvome viename kaimė ir priklausėm prie pavasarininkų.

Jis buvo uolus Smetonos režimo šalininkas ir veikėjas. Naciai, tačiau, negalėjo sugyventi ir su juo.

O gal Yla negalėjo sugyventi su jais, kadangi nacių siekia Lietuvoje buvo sunaikinti ne tik lietuvybę, bet ir katalikų bažnyčią.

Beje, jo brolis, Jonas Yla, redagavo "Laisvę" ir "Lietuvą".

Tas sąsiuvinis kartoja kiekvieną gobelsininkų melą prieš Sovietų Sąjungą, kurios jėgos išplėšė Lietuvą iš vokiečių nagų.

Aną dieną vienas Britanijos parlamento narys pasakė, kad jeigu ne Sovietų Sąjunga, Lenkijos nebūtų ant visados. Ji būtų vokiečių provincija.

Tas pasakymas dar labiau tinka Lietuvai.

Jei ne Raudonoji Armija, Lietuva būtų vokiečių amžina.

Bet smetonaciai, kurie stotasi Lietuvos draugais, šaukia ir šaukia ne prieš vokiečius, o prieš tuos, kurie išgelbėjo Lietuvą iš jų nagų.

Pažangūs žmonės nesutiko su Smetonos režimu. Jie ieškojo būdų pakeitimui jo. Bet jie vistiek stovėjo už Lietuvą.

Dabar, aišku, kai kam nepatinka nauja santvarka. Tai nenuostabu. Tai natūralus dalykas.

Bet jokių būdu nepateisinamas tų žmonių sukavimas prieš SSRS, perstatymas jos kaip Lietuvos pavergėja.

Viūdiniai Lietuvos reikalai yra Lietuvos žmonių reikalas. Jeigu toks pasukimas nebūtų buvęs pribrendęs, tai jis nebūtų įvykęs.

Už tai, kas įvyko viduje, atsako patys Lietuvos žmonės.

J. Y.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Taika ir Žmonijos Ateitis

Pirmasis Pasaulinis Karas ir dabartinis — Antrasis Pasaulinis Karas įrodė, kad jeigu nebūs surasti būdai pastoti karams kelio ateityje, tai žmonijai grėsia pražūtis.

Antrasis Pasaulinis Karas toli dar nebaigtas, o kiek bėsis dar daug šalių ir kraštų jau nuterėta! Graikijos dar laukia išlaisvinimas, kuris nebūs galima atlikti be naujo miestų ir turto naikinimo, o jau Graikijos žmonės yra ant išnykimo slenksčio. Jie apilyšę, alkani, kas šeštas žmogus turi džioga.

Hitlerio ir jo genės pradėto karo liepsna nusiaubė Franciją, Belgiją, Holandiją, Daniją, Norvegiją, Italiją, Graikiją, Jugoslaviją, Bulgariją, Rumuniją, milžiniškus plotus Sovietų Sąjungos, Afrikos kultūrinis centras, pleska didieji plotai Kinijos ir kitų Ramiojo Vandenynio šalių, o kur dar karo pabaigą? Kur dar nauji sunaikinimai? Palyginus dabartinio karo nuterėtos plotus ir Pirmojo Pasaulinio Karo, tai 1914-1918 m. karas apėmė labai mažą pasaulio dalį.

Ir kas ateitį, jeigu karams nebūtų pastotas kelias, kada taip sparčiai vystosi karo ginklų technika, jų tobulinimas? Kas laukytų žmoniją, jeigu Trečias Pasaulinis Karas prasidėtų už geimams dvidešimt metų, kurio nori ir lietuviški hitlerininkai ir prie kurio ruošiasi jau dabar Hitlerio genė?

Jeigu dabartinis karas prarįjo ir prarys gal būtų apie 50,000,000 žmonių įskaitant nacių nukankintus civilius ir nuo ligų mirusius, jeigu kita tiek paliks amžiną paliečių, be sveikatos, be jėgų darbu, jeigu jo nuostolių nešta užgulas ant pečių ne vien dabartinis, bet ir būsimos gentkartės, tai kas laukia žmoniją, jeigu kiltų Trečias Pasaulinis Karas? Laukia pražūtis! Laukia išsigimimas ir amžinas susinaikinimas!

Pagalau, kas norės po šio karo iš naujo sukurti dirbti, statyti namus ir fabrikus, jeigu jis matys, kad gal už 10 ar 20 metų nauja karo liepsna nusiaubės jo kraštą, kaip Lietuva buvo nusiaubta 1914-1918 ir 1941-1944 metais?

Kaip gi jausis motinos ir tėvai, jeigu jie matys, kad jų auklėjama sūnų ir dukrų laukia naujas karas, naujas jaunuomenės sunaikinimas?

Sie ir daugybė kitų klausimų stovėjo ir stovi prieš pasaulinius vadus, kaip Rooseveltas, Stalinas, Churchillas. Ir visus laikus Jungtinių Tautų vadai galvojo ne vien apie tai, kad sumušų žmonijos nevidonus hitlerininkus, fašistus ir Japonijos imperialistus, bet kaip pastoti karams kelį ateityje, kaip sudaryti pasaulyje tokią tvarką, kad karai negrįžtų, kad žmonijos didžiausi turtais nebūtų leidžiami gaminiui ginklų, ruošimui karo, bet visa energija būtų nukreipta tam, kaip žmonėms būtų lengviau gyventi, kaip aukščiau pakelti mokslo šakas žmonijos naudai, kaip sudaryti sąlygas, kad žmonės tikroje žodžio prasmėje būtų laisvi, gyvenę be baimės, būtų aprūpinti, kaip suvaldyti naujus Hitlerius!

Tai šie yra vyriausio uždaviniai prieš žmoniją, prieš Jungtines Tautas, prieš jų

vadus. Šiais dėsniais vadavosi Sovietų Sąjungos vadai visados, jais vadavosi Sovietų Sąjungos, Jungtinių Valstijų ir Anglijos vadai Maskvos Konferencijoje, jais vadavosi Stalinas, Rooseveltas ir Churchillas Teherano Konferencijoje.

Daug žmonių protauja senoviškai. Jie mano, kaip Hitleris ir jo genė bus sumušti, tai suvažiuos kur nors Amerikos, Sovietų Sąjungos, Anglijos Kinijos ir kitų Jungtinių Tautų, oidejų ir mažų valstybių, atstovai, gal būt Stalinas, Rooseveltas, Churchillas su daugybe visokių militarinių, politinių ir ekonominių patarėjų, pasities ant žalojo stalo pasaulio žemlapi, pasiims lineikas ir pradės išnauju pasaulį persidalinti, kaip buvo Versailles 1919 metais. Bus nesutikimų, ginčų, naujų suokabų ir paskui seks naujas karas. Taip mano ir lietuviški fašistai, smetonininkai ir visi Lietuvos žmonių neprieteliai, kurie niekaip negali suktikti, kad Lietuvos būtų tarbinė tvarka, kad Lietuvos žmonės turi tami teise.

Mums atrodo, kad tokis manymas yra sena iliuzija ir svajonė. Karai ir nelaimės žmoniją ir jos prakilnius vadus pamokino. Senos metodai, seni būdai jau atgyveno. Laisvos žmonijos vadai ieško ir suranda naujus būdus, naujas kalbas. Ir tokioms generalės taikos konferencijoms, Versailles tipo, jie nesulauks.

Tikrume, jau visa eilė didelių žygių yra atlikta užkurti karo ir paruošimui organizacijų ir jėgų išlaikymui taikos pasaulyje ateityje.

Kas gi jau buvo atlikta? Mes žinome, kad buvo Maskvos ir Teherano konferencijos, kurios nutiesė planus ne vien nugalėjimui Hitlerio ir jo genės, bet ir kaip bus atsteigta žmonių laisvė ir įvesta nauja tvarka Italijoje ir Austrijoje, nustatyta santykiai su Persija ir kitomis šalimis.

Sovietų Sąjunga ne vien pasirašė sutartis su Lenkijos Išlaisvinimo Komitetu, kuris yra išlaisvintoj Lenkijos dalyje tikroji valdžia, ne vien su Čekoslovakija ir Jugoslavija, bet net su Rumunija, Bulgarija ir Suomija. Ir ne tik nustatė jų jėgas prieš buvusį jų bosą Hitlerį, bet pagal sutartį politiniai kaliniai — kovūnai už laisvę palėdžiami iš kalėjimų, o fašistų organizacijos uždamos. Buvo visa eilė konferencijų tarpe Roosevelto ir Churchillo, Amerikos ir Anglijos, kurios nustatė ne vien strategiją ir taktiką sumušimui Japonijos ir kitų priešų, bet atliko ir kitus žygius.

Yra sutvėta UNRRA, kuri finansuoja Jungtinės Tautos ir kuri rūpinasi teikimu pagalbos nuterėtiems žmonėms, atbudavojimui tų šalių. Buvo Jungt. Tautų monetarinė konferencija, kuri nustatė finansinius reikalus. Buvo maisto reikalais konferencija ir greitai įvykis aviacijos, oro kelių klausimais konferencija.

Washingtonė tik ką pasibaigė tarpe Amerikos, Sovietų Sąjungos ir Anglijos konferencija, kurios tikslas buvo apsvarstyti ir išdirbti planus, kaip ateityje išlaikyti taiką, tai Dumbarton Oaks Konferencija. — **Laisvė.**

Helikopteris demonstruoja savo naudingumą gelbėjimui jūrininkų arba orlaivininkų iš jūros. Kybodamas viršū jis gali užtraukti pas save po vieną. Jeigu vanduo neramus ir orlaivini nusielti negalima, vistiek helikopteris gali paimiti ir tokiu būdu išgelbėti.

Vokiečių Persekiojimas Meno Veikėjų Lietuvoje

Rašo Balys Krasauskas (Specialiai Liaudies Balsui)

Laikė vokiečių okupacijos Lietuvoje scenos menas labai kentėjo. „Kulturtrage“ davė keletą pigių operacijų, bet dauguma buvo vokieškos. Teatras buvo veik nepriemamas lietuvių publikai. Artistai buvo prastai apmokami, nes dažnai badą kentė, kada jie lošė. „Nopatikimi“ artistai gaudavo prasiūnais roles ir kartais visai neleidavo lošti ant scenos.

Stai ką pasakoja mums Marija Rakauskaitė, operos solistė, kuri yra gerai žinoma Amerikos lietuviams:

„Is pat pradžių jų okupacijos, naciai žūrėjo į mane su įtarimu. Kadangi aš buvau amerikietė, aš dažnai buvau persekiojama teatruose. Sykį lietuvis slaptosios tarnybos pareigūnas įspėjo mane, kad aš gauju būti suareštuota bile momentu. Matomai buvo padarytas spaudimas į teatro vadovybę. Tokiu būdu nebuvo leista man dainuoti mano roles Tosca, Aida ir Queen of Spades operose. Per pirmus pusantų metų nacių režimo aš dainavau tiktais kelias roles, kurias visai netiko mano balsui, per sekančius pusantų metų aš buvau visai prašalinta nuo scenos ir radijo.“

„Vasario 28, 1944 metu, sukako 20 metų mano darbo Kauno operoj. Sukaktuvių progą man pripulė teisės pasirinkti tokią rolę, kokia man patiko. Nežiūrint to, aš nutariau neminėti savo sukaktuvių, kadangi aš

nenorėjau linksminti vokiečius. „Birželio 7, 1944 metu, man įteikė telegramą nuo mano tėvo iš Jungtinių Valstijų, kuri buvo paleista kovo 11, 1943 metais. Reikiška, telegrama buvo užlaikyta beveik 15 mėnesių. Iduodami man telegramą, vokiečiai patarė, kad aš pasiūščiau atsakymą, bet aš atsisakiau, kadangi bijojau, kad nebūtų kokia provokacija.“

Artistai irgi buvo persekiojami. Stai ką pasakoja artistas Modis Truikis:

„Sykį vokiečiai kreipėsi prie Meisės Instituto vedėjo, kad pasakytų jiems, kas geriausias scenos piešėjas. Institutas nurodė į mane. Tuoj po to aš buvau pašauktas pas propagandos departamento viršininką. Jis man pasakė, kad tikimasi Kaunaukštų viršininku iš Berlyno ir kad Kaunas turi būti išdekoruotas. Aš paklausiau, ar galima išpušti jį lietuvišku stiliumi. Vokiečys atsakė, kad miestas privalo būti išpuštas ereliais, svastikomis ir kitomis grynai vokiškoms emblemomis. Darys šias instrukcijas, jis informavo mane, kad jis norėtų pamatyti mano braižinius iš kalno. Aš nėjau pas jį nuskirtu laiku. Aš manau, kad vokiečiai nežmiršo to, kadangi tuoj po to mane išmetė iš teatro scenų piešėjo vietos.“

„Yra dieną direktorius pasiūškė mane iš provincijos pasirašymui kontraktodel pagaminimo scenų ve-

Atstatymo Darbai Vilniaus Apylinkėj

Rašo V. Bergas Vilniaus Apylinkės Tarybos Pirmininkas (Specialiai Liaudies Balsui)

VILNIUS (Per Bevilį). — Sovietų Lietuvon Raudonoji Armija jėjo liepos mėnesio pradžioj. Respublikos laisvinimas prasidėjo su Vilniaus apylinkė.

Pirm pasitraukimo, priešas uždegė ir išsprogdino fabrikus, dirbtuves, tiltus ir gelžkelio stotis. 66 nuostoliai 18-kos mažų miestelių Vilniaus apylinkėj buvo visai sunaikinta. Naujosios Vileikos fabriku buvo išsprogdinti ir sudeginti, kaip kad ir visi svarbieji tiltai Vilniaus apylinkėj.

Gaisrai dar degė, kuomet pirmos sovietinės institucijos sugrįžo. Kanonių aidai dar girdėjosi Vilniaus gatvėse. Kuomet Naujosios Vileikos miesto taryba iškabino ant sienų pirmą savo patvarkymą. Jis informavo žmones apie atsteigimą sovietinės galios. Visi gyventojai buvo kviečiami padėti užgesinti gaisrus ir išgelbėti likusius degančius fabrikus. Mieste buvo mažai žmonių. Dauguma tebesislėpė apylinkėse miškuose.

Darbininkai ir samdytojai pradėjo rinktis mieste ir energingai gelbėti, kas buvo galima išgelbėti. Buvo išgelbėtos šešios mašinos Liub fabriko, taipgi pajėgos stotis ir vandentiekis ir nekuriuos mašinos Stalčių fabri-

kalui. Aš atvykau ir pasirašiau. Paskui tuoj teatro direktorius telefonavo kultūros departamento direktoriui, kad pastarasis nepatvirtintų kontraktodel. Direktorius panašiai pasielgė atsitikime kitų dviejų kontraktų.“

Artistas D. Truikis, kaip ir solistė Rakauskaitė, taipgi prisiminė apie ignoravimą savo teatrinio darbo 10 metų sukaktuvių.

„Aš buvau priverstas dalyvauti meno parodoj“ tęsė D. Truikis, „prieš mano norą. Artistų unija priverst mane, kaip ir kitus, prisidėti savo darbu ir išpėjo mus, kad jeigu mes nedalyvausime, tai būsime paimti darbu Vokietijoj arba į armiją. Meno Instituto štabas nedalyvavo pasiaiskindamas tuo, kad jie per daug užimti Institute. Bet artistų unijos prezidentas baugino Institutą persekiojimu.“

Grumojimais ir persekiojimais vokiečiai bandė sukelti įspūdį, kad jie vysto meno darbą.

Si scena parodo, ką nacių bombos padarė Londonui. Čia matote Kingsway sekciją, užverstą busų, automobilių ir namų griuvėsiais. 2-300 robotinių bombų nukrito ant Londono. Jos sugriovė arba sugadino virš milijono namų.

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kašklaučius

Silpna Seno Žmogaus Širdis

Silpna seno žmogaus širdis ir silpna jauno širdis yra du skirtingi dalykai. Jaunam ir pusamžiam širdis esti silpna dėl jos pačios kokių trūkumų, o senam širdis pradeda gesti ir silpti ryšium su paviršutinių kraujagyslių gedimu — arterijų kietėjimu. Jaunam bet kokis širdies trūkumas greičiau ir pereina pastoviai, o senam, kad ir kiek atsigręžbia, tai ir vėl susilūgsta.

British Heart Journal, London, pasuoda įdomių duomenų, pasėkoj tyrimėjimų 75 senyvių ir senų žmonių, turinčių silpną širdį. Ligonų amžius įvairavo tarp 62 ir 92 metų. Nė vienas iš tų ligonių neturėjo kokio įgimto širdies trūkumo, neturėjo reumatizmo pagadintą širdies nei sifilo sustos širdies.

Paprasčiausias širdies susilpimo priežastys buvo aukštas kraujo slėgimas, karūniųjų širdies arterijų gedimas ir širdies raumenų užnuodijimas.

Vienas senatvės ypatumas yra tas, kad kairiajam širdies pūveliui esti sunku pervarinti kraują per sukietėjusias, surambėjusias ir susiaurėjusias paviršiaus arterijas. Dėl to kūno paviršius gauna mažiau kraujo, ir audiniai jama menkyn. Smagieniai audiniai taip pat išsivysto ten smulgen mažų kraujagyslių. Ligonis jaučia proto atbukimą, atminties menkėjimą, nuolatinį neramumą, lyg baid. Paskiau jam užsina keistas nerimas, umaras, kad ką mušt, pūfekt, žiauriai daužyt. Galiausiai apima mieguistumas ir visuotinas sugniužimas. Kraujo slėgimas, visada buvęs aukštas, pradeda eiti žemyn ir žemyn — ir taip iki pat mirčiai.

Sitai atsitinka dėl desinės arba kairės širdies pusės nusilpnėjimo arba dėl širdies raumenų užnuodijimo, pasimaišius kokiai bakterinei ligai — plaučių uždegimui, influenzai ar taip kokiam apsikrėtimui.

Pasitaiko dar ir taip, kad širdis iš lengvo laipsniškai eina silpnyn ir tuo patim tarpu ir kraujo slėgimas eina žemyn. Šitokiu atveju paprastai neesti kritinės soppės, neesti kraujo pripūdimų ir plaučių sukėpimo, ausinimo, neesti ir protinių audrų.

Senam žmogui daug visokių broužų sueina krūvon ir sudaro širdies apsilpimo pavelsią. Daugumoj nuotykių vyraujančią rolę lošia vis tas nelabasis arterijų kietėjimas — sklerozas, susijęs su aukšta kraujo slėgimu ir karūniųjų širdies arterijų gedimu. Kai kada dalyką užbaigt padeda širdies raumenų užnuodijimas, pasimaišius kokiai užkrečiamai bakterinei ligai. Tada jau blogi popieriai.

Sitokiais atsitikimais ne daug ką tepadarysi, kai visi galai yra. Daug lengviau ir protingiau iš anksto apsižūrėti, kad jų atitolinus ir sumažinus. Mityba visuomet daug reikiška, vitaminių gausa su maistu ir preparatų pavidale. Vitaminas B1 daugiau padeda silpnai širdžiai, negu, kokie vaistai, širdies stiprylai. Ir daug reikiška gerai pritaikyta mankšta, gimnastika.

Neigai trukas pradėjo atsteigti sovietinės institucijos kitose Vilniaus apylinkėse vietose viena po kitos. Liepos 13 dieną pradėjo veikti Vilniaus Apylinkės Tarybos agrikultūros departamentas. Bėgyje vieno mėnesio, komitetai suregistravo visus esančius agrikultūrinus ekspertus ir išdalino juos po distriktus. Tų ekspertų tarpe buvo 11 agronomų (po vieną kiekvienam distriktui), 12 matininkų, penki melioracijos darbininkai, 12 veterinarijos chirurgų.

Agronomai ir kiti agrikultūriniai ekspertai rūpinasi javų suėmimo problemomis, organizuoja valstiečių tarpe talkas, priverčia dirvas žieminių javų sėjai, renka veislinius gyvulius, registruoja sudegintus pastatus, apskaičiuoja کار padarytus nuostolius.

Matininkai surasė apieštus ūkius, iš ko matyti, kad tokie ūkiai apima 16,000 akry žemės. Imamasi priemonių pradėjimui tikininkystės ir saugojimui turto.

Apylinkės veterinarijos ligoninė Vilniuje jau veikia. Perleido jau virš 140 štukų galvijų.

Agrikultūros departamentas nutarė perplanuoti 6 sudegintų distriktų centrus. Darbas jau pradėtas Riešėj, Paberžuose, Masišago loj. Nauji namai bus pastatyti sulig naujaisiu pareikalavimui.

Apylinkėj teikiu viena ligoninė su dviem gydytojais. Jau atidaryta 16 pirmos pagalbos stocių, viena ligoninė, keturi konsultacijos centrai del moterų ir vaikų ir viena antiepideminė stotis. Netolimoj atėlytj bus atidaryta ligoninė su 25 lovomis Deveniškiuose ir motinystės namai Naujojoj Vileikoj. Apylinkė dabar turi 40 gydytojų, 7 gydytojų asistentus, 21 slaugę, 15 akusėrių ir 30 sanitarų.

Ambulatorijos sutaisytos Rakainiuose, Paberžėj, Masišagolj ir Deveniškiuose. Medikalė pagalba buvo suteikta jau 2,000 pacientų.

Mokytojai jau moko visose apylinkės pradinėse mokyklose ir dviejose nepilnosie viūrinėse mokyklose. Vaikų ir senelių namai atidaryti Prudiškiuose, Galinėj, Javaravoj. Taipgi surasta prieglauda pas kaimyninius valstiečius del 1,000 asmenų, kurių namai buvo sudeginti.

Imamasi žygių, kad padėti tiems baltarusiams, kuriuos atsigabeno vokiečiai, sugrįžti į savo namus.

Visi išlikę malūnai jau veikia ir valstiečiai ir darbininkai neturi sunkumo su javų malumu. Bėgdami vokiečiai išsprogdino ir sudegino tik tai vieną malūną netoli Paberžės, bet rekonstrukcijos darbas jau pradėtas.

Vokiečiai buvo nutarę sunaikinti popierio fabriku Naujojoj Rešėj, kuris neveikė per tris metus. Dalis mašinerijos buvo išvežta. Bet kas buvo palikta, dabar jau taisoma ir neužilgo fabrikas pradės veikti.

Visos apylinkės lentiūvės jau sutaisytos ir jau dirba. Trys durpių laukai eksploatuojami. Mielių fabrikas Naujojoj Vileikoj neužilgo praods veikti. Jis turi savo (Nukelta ant 6-to pusl.)

KAIP NACIAI ŽUDĖ ŽMONES PANERIUS

(Savo Akim Mačiūsių Lūdininkų Pasakojimas)
Rašo S. Kačerginskas
(Specialiai Liaudies Balsui)

VILNIUS. — Spalio mėn. 1943 metais. Paul Gasteris, Vilniaus Gestapo sekretorius, ir Fidler, specialaus būrio viršininkas, atvarė į Panerius 27 jaunus vyrus. „Mes-kol kas nešaudysim jus“, tarė Gestapo agentai. „Jūs čia dirbsite.“

Sausio mėnesį, 1944 metais, buvo atgabentį į tą patią vietą 50 karo belaisvių. Juri Moskovski, Maskvos inžinierius, kuris buvo antrojo grupės, davė sekantį apibūdinimą:

„Mes įėjome į mirties kamarytę ir sustojome arti vežimėlių, prikrautų akmenų apie 70 centimetrų aukščio. Užlipę ant tų akmenų, mes pamatėm griovį šešių metrų gylio ir dvidešimt metrų pločio. Išskyrus vieną trečdali, visais griovys buvo uždengtas lentomis, sienojais ir medgaliais.

„Viena grupė (į kurią įėjo Uzuras, Ovsiecikas, Seiniunas, Dogimas, Brazas ir kiti) turėjo pilti smėlį iš duobės. Kita grupė (į kurią įėjo jaunasis Dogimas, Zaidė ir kiti) su kabliais vilko į viršų lavonus ir krovė į vieną krūvą.“

„Dantistas Vineskas turėjo išegzaminuoti dantis visų lavonų. Kiekvienas auksinis dantys turėjo būti išluptas ir atidotas vokiečiams.“

„Ketvirta grupė (Seinedelis, Klitas, Ringas ir kiti) su neštuvais nešė lavonus prie ugniakuro.“

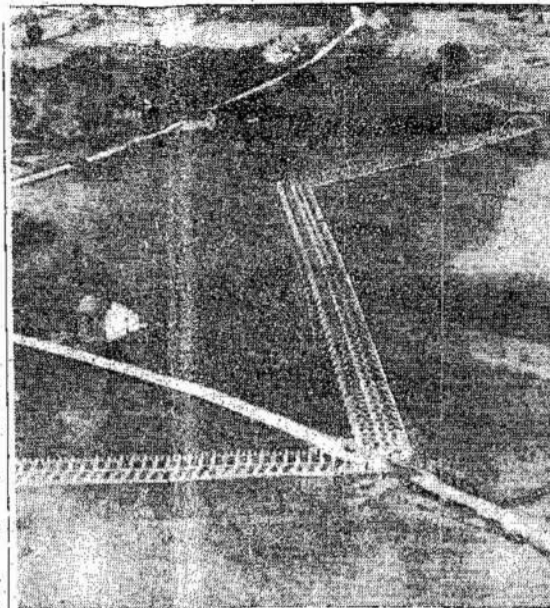
„Penkta grupė (į kurią įėjo Mackinas ir Kuperstonas) turėjo paimti lavonus nuo neštuvų ir krauti juos į krūvą sulig instrukciją.“

„Šešta grupė buvo degintojai (graborius Golis, Ruvinas ir kiti). Kada užtektinai lavonų buvo prikauta (skaičius visuomet buvo trys tūkstančiai penki šimtai), krematoriai apipylė ją aliejum ar gazolinu ir uždegė su lam tikromis padegiančiomis bombomis. Aš mačiau, kaip lavonai buvo visai sudeginti.“

„Septinta grupė buvo aukso ieškotojai (Portnėjus, Maginas, Novogrodskis ir Kozlovskis). Jų užduotis buvo sumaišyti pelenus su smėliu, kad ištrynus visus pėdsakus. Atrastas auksas maišant pelenus su smėliu turėjo būti atiduotas smagių fuureriui.“

„Aštunta grupė, ugniakuro budavotojai (Potaninas, Rudenskis, Belickas ir kiti), turėjo buduoti ugniakurą taip, kad būtų galima užlipti ant viršaus ir apipilti gazolinu.“

(Bus daugiau)

Štai kaip atrodo nauji Siegfriedo linija. Cementiniai kapčiai sustatyti eilėmis ir tikslas pastoti kelių tankams. Bet amerikiečiai jau prasčiau pro tą liniją ir stumiasi pirmyn, linkui Reino upės.

Aukos Lietuvos Žmonių Paramai

Is New Westminster, B. C., draugas T. Stankevičius prisuntė nuo savęs \$2.00 del paramos Lietuvos žmonėms.

Is Port Mc Nickell, Ont., draugas P. Darguzis paaukojo \$5.00, o P. Kirdeikis \$3.00.

Is Cadomin, Alta., per draugą V. F. Bealle gavome \$18.25. Aukųjo sekanciai: V. F. Bealle, J. Trepeika ir J. Kondrot po \$5.00; J. Nikolson ir J. Wielechovich po \$1.00; J. McKlorin ir H. McKern po 50 centų, o F. Gósney 25 centus.

Is Timmins, Ont., per draugą P. Zuikį gavome \$39.00. Aukųjo sekanciai: P. Zuikis, A. Berškys, J. Darskaševičius, T. Kukta po \$5.00; J. Mažeikis, S. Juozapavičius, S. Grimalauskas, P. Grigas, Z. Mažrimas, F. Arlauskas, C. Pucinas, S. Bonikis ir J. Phiolis po \$2.00; A. Grimalauskas \$1.00.

Is Labrador per draugą J. Kairį gavome sekanciai: J. Kairis \$10.00, J. Karabelny \$1.00 ir J. Scesny 50 c.

Draugas A. Grinkus prisuntė iš Vancouver, B. C. \$116, kuriuos surinko E. Pakasius. Aukųjo sekanciai:

B. Pakasius \$20.00, E. Nejus \$15.00; A. Grinkus ir P. Paukstys po \$10.00; K. Meškauskas \$7.00; S. Urbietis, A. Urbietienė, E. Gerul'itis, J. Krisiūnas, N. Meškauskienė, A. Kulkauskas, J. Krutulis, J. Mališauskas, J. Ambrazevičius ir J. Jokubauskas po \$5.00; A. Draugas \$2.00; S. Dabošinskas ir A. Miklovis po \$1.00.

Visiems aukavusiems tauriu širdingai ačiū.

A. Byras

Kunigas Vaškis Leistų Lietuvos Žmonėms Sušalti

MONTREAL. — Špalio 1 dieną Kanados Lietuvių Taryba buvo atsikvietusi čia kunigą Vaškį iš Jungtinių Valstijų, kuris giriiasi esąs neseniai iš Lietuvos. Del įdomumo buvau ir aš nuėjęs pasiklausti jo kalbos.

Jo kalba nieku nesiskyrė nuo kitų smetonininkų kalbų. Kalbėdamas apie šelpimą Lietuvos žmonių, jis ragino siūsti drabužius ir pinigų į New Yorką, kur jie bus laikomi iki Lietuva bus „nepriklausoma“. Tuomet jie nuvešią į Lietuvą ir išdailinsią. Dabar siunčiamos aukos ir drabužiai tenką rusams.

Taiigi, jie dabar nemano šelpti Lietuvos žmonių. Jiegiu Lietuva būtų vėl smetoninė, tuomet jie duotų jai pagalbą. Tai kokie iš jų geradariai. Aš atsimenu, kaip mes sušaukėm mitingą ir rinkom aukas 1938 metais Lietuvos gynimui, nežūrint tuo, kad tuomet vaidė smetonai.

ŠYPSENS

Dar Blogiau
Kandidato žmona: — O, kaip aš pavargusi!
Kandidatas: — Ką gi tu veikei, kad pavargusi? Tėu nereikėjo pasakyti keturias prakalbas vieną vakarū.

Kandidato žmona: — Ne, bet aš turėjau klausyti jų.
Laikas Apsivesti
Ji: — Ar tu atsimeni, kad rytų bus 15 metų, kaip mes susiziedavom?
Jis: — Vadinasi, jau laikas mums apsvesti.

Tik Pabandyk
Žmona, sėdėdama su vyru ant verandos, pastebėjo katiną žaidžiant su šuniu.
„Klausk,“ tarė ji vyrui.
„Kodel tu negali sugyventi taip gražiai, kaip tas šuo su kate?“
„Tik pabandyk juos surišti kartu, tai pamatysi, kaip jie gražiai sugyvens,“ atšovė vyras.

Jo vilitis del sugražinimo smetonizmo matomai glūdi tame, kad sąjungininkai priverstą Sovietų Sąjungą nesiikišti į vidaus reikalus ir Lietuvoje, kaip kad jie priversti nesiikišti Suomijoje ir Rumunijoje. Nelaimė su juo tame, kad jis nemato, jog Lietuvoje pasikeitimai įvyko iš Lietuvos žmonių pusės, o ne Sovietam taip norint. Už tai jų laukimas sugrįžtant smetonizmo yra tuščias.

A. Lukoša

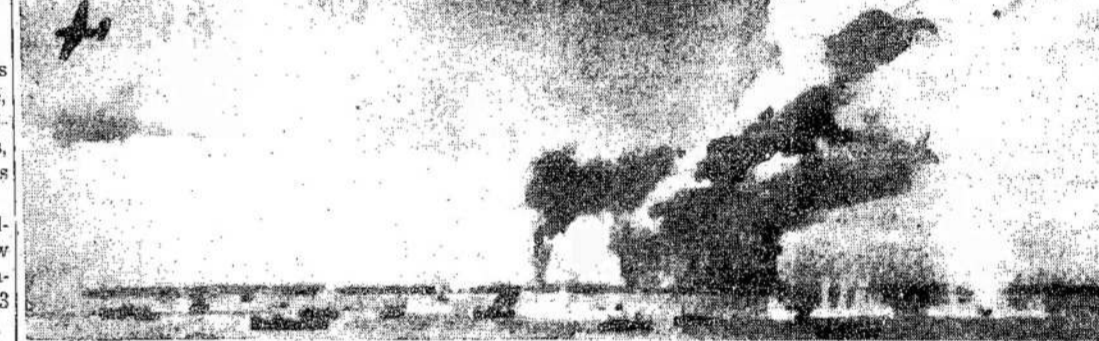
DOMĖS LIETUVIAI
Jei jums reikalinga gerų drabužių žemiausia kaina, užsikeitė pas mus ir pamatykite jų vertybę. Kiekvienas drabužis rankų darbu pasiūtas iš mūsų persitrauktos geriausios angliškos medžiagos. Mes taipgi siuvame moteriškus drabužius ir kailinius paltus. Taip pat siuvame del paaugusių vaikų.

Style Tailors
Kostiumai vyrams ir moterims, gatavi ir padaryti sulig mieros. Duodame kreditan.
3617 St. Lawrence Blvd. LAncester 7465
Montreal, Que. Namu: HA. 9588
Atstovas: A. Furmanski

TORONTO. — Ontarijos valdžia, kaip dabar pasirodė, buvo tyčia sumažinus svajinamųjų gėrimų normas, kad tuomi sukėlus žmones prieš King valdžią.

Kadangi svaigalai nebetilpę sandeliuose, tai Drew valdžia buvus priversta padidinti likerio normą nuo 13 iki 26 uncijų į mėnesį.

Alaus taipgi esąs didelis perteklius ir veikiausiai alaus norma bus padidinta.

Amerikiečių orlaiviai puola pinuose. Per kelias atakas amerikiečiai sunaikino arba laivų ir orlaivų. Čia matote japonų laivus Maniloj, Filipinų ant Manilos prieklauskos, a sužeidė didelį skaičių japonų dalį laivų, kurie jau dugne.

MUZAS BALTUSIS

TAIP REIKIA

Ona Songailienė pusiausėda atsilejo suolo ir sunerūsi rankas ant krūtinės tyliedama sekė akimis tamsoje besiruošiantį vyrą. Songaila vyniojo kojas antais ir traukė ant jų išdžiūvusius juchto batpus.

— Tu gulnum geriau, — pasakė žmonai, — iki ryto dar toli...

Ona nieko neatsakė. Gulni? Argi gali būti dabar kokia kalba apie miegą, apie poilsį? Šitos ilgos rudenėjancios naktys virto išsiniū sloguėiu. Kiek tai kartų, net ir tomis naktimis, kai Motiejus pekilo į žygi, ji pašokdavo vi-ournaktį apsiplūsi šaltu prakaitu ir drebdama, įtempusi visą dėmesį, klausydavosi nakties garsų. Kiekvienas, kad ir menkiausias krebtelėjimas, šuns raužulis po prieklečiu, klevo šakutės šiukštelėjimas, nukrėsdavo ją šurpu. Jai vis atrodė, kad girdi artėjančius žingsnius, sėlėjančių vokiečio pasalūno slinkimą. Štai, štai, rodos, subildės priemenės durys, įsiverš ginklais žvangindami... Smarkiai kruptelėjusi ji baukščiai tiesdavo ranką, kad įsitikintų, jog štai čia patį šalia jos miega jis, jos Motiejus.

— Jis dar čia... dar čia... — šnabždėdavo ji pamėlusiom lūpom.

Širdis lyg atslūgdavo, palengvėdavo krūtinėje. Virpėdama glaudėsi prie jo plačios nugaros ir tyliai rydavo ašaras. O ką ji išskėdavo, ką pergyvendavo

tais klaidiais vidurnaktiais, kai jo nebūdavo namie? Ne, nėra kalboj tokių žodžių, kuriais ji galėtų nupaskoti savo siaubą ir tuos tylūs verksmus, kuriuos kantriai sugerdavo balta pagalvė! Kiek kartų, kiek tai kartų ji ruošėsi pulti jam į kojas, šaukti, maldauti, kad neitų, kad pasigailėtų savęs ir jos. Tačiau kiekvieną kartą ji užsikirsėdavo pirmuoju žodžiu ir sujandintą iki širdies gelmių, apsiplūsi prakaitu, atsisakydavo savo sumanymų.

Ir dabar ji stovėjo sukryžiuotomis ant krūtinės rankomis, tyli ir susimąsčiusi. Songaila tempė ant blauzdos antrojo bato aulą ir tyliai pūktė. Pagaliau, lengvu stuktelėjimu į grindis įvarė koją į batą ir ėmė graibyti patamsyje ant gembės kabančių kailinių. Giliai atsidūsusi, Ona paėmė nuo suolo suvyniotą drobę duonos žiauberį ir ištiesė vyrui:

— Išidėk į užantį. Vienas dievas težino, kada grįši.

— Tu sau pasilik. Vakarjėnės juk dar nevalgei. Paryčiu grįšiu. — Ona tyliedama patį įspraudė duoną jam už kailinių. Nepasijusdama paklausė:

— Ar baisu ten... naktis?
Songaila valandėlei patylėjo.
— Visaip būna.
— Juk jūsu ir žūsta... O alkani — kasdien?
Visaip būna...

Tyliai sėlindami išslinko abu į priemenę. Songailienė pajuto sunkią vyro ranką ant peties. Dygūs ūsai atsirėmė į skruostą.

— Nu, — pratarė jis, — viso! Jei-gu kas — grūdai sėkliniai, kaip žinai, bulviaduobėse. Nepalik nesėtos nė užuoganos. Dar kas? Aha! Noragams geležies svirno tarpurodyje rasi. Dar pavasarį užkūsiu. Taip. O svarbiausia — arkių saugok! Laikykis visom keturiom prieš vokiečius. Be arkių — tarba ir lazda. Nū!

— Motiejau!
— Ką
Ji pajuto tamsoj jo žvilgsnį. Nematė, bet žinojo jo akyse esant ramybę, gilų nepajudinamą įsitikinimą. Ir ji nebetarė nė žodžio, tik jautriai pakartojo: — Motiejau...

Jis suprato. Tvirtai prisispaudė prie vėju kvepiančių kailinių, pabučiavo į vieną, į kitą skruostą.

— Taip reikia. On... Taip reikia. Songailienė neišlaikė. Sukukčiojo gniauziamu verksmu. Prisiglaudė prie užstumtų priemenės durų ir ilgai klausėsi nutolstančių žingsnių.

Taip reikia...

Ji prisiminė, kad Motiejus buvo itin pamėgęs tą trumpą sakielį: taip reikia. Taip. Jis niekuomet nebuvo šnekus. Diktas, įdegas, plačiapetis. Šventosios sielininkas — jis neskubėdamas vaikščiojo po šį pasaulį, dirbo savo darbą ir ramiai dairėsi aplinkui. Tačiau šioje ramybėje Ona visada jautė nepalenkiamą valios jėgą, nepaprastą atkaklumą. Ji prisimena, kaip aptiko jį kartą, tarybų laikais, žemės skirstymo komisijoje. Jis

sėdėjo sugniauzęs plačiuose delnuose suglamžytą, matyt, ilgai kišenėje nešiotą popierio lapą, ir apsiplūdamas prakaitu stengėsi perprasti jo turinį.

— Atrodo, lyg žemės žmogus prašo... — murmėjo jis sau po nosimi, — bet prie ko čia tie neužlopyti kailiniai? O čia... čia vėl kokios kiauulės suvartytos... bekonus jis nori augint ar ką. Suprask tu, žmogau!

— Ko tu varginiesi? — pratarė tada Ona jį. — Yra juk ir be tavęs... raštingu yr.

Jis ramiai pakėlė galvą ir pažvelgė į ją.

— Taip reikia, — pasakė.

Priešais jį gulėjo išsijos popierio krūvos. Žmonės jau buvo pajutę naujojo gyvenimo pulsą. Laisviau atsikvepūsiose krūtinėse gimė ir tvirtėjo įsitikinimas savo teise gyventi. Visi galvojo apie rytdieną, apie žemę. Pūslėti delnai siekė popierio. Storu, staliu naudojamu pūseliu, o dažniausia blyškia šaltėknių uogu, sunka, rašė žmonės apie žemės badą, niekaip neiškesdami nepridūrę apie dienas, praleistas ant trijų, ant dviejų hektarų arba ir paprastame darže su trimis vynuogimis ir persenusia ožka gale trobos. Visi tarytum tik šiandien pamatė savo skriaudų, tik šiandien atsiminė sausa pluta palydėtas dienas, tik šiandien pastebėjo mėlynus, rachito sužalotų, vaikų paakius, atiruščiojo po šį pasaulį, dirbo savo darbą ir ramiai dairėsi aplinkui. Tačiau šioje ramybėje Ona visada jautė nepalenkiamą valios jėgą, nepaprastą atkaklumą. Ji prisimena, kaip aptiko jį kartą, tarybų laikais, žemės skirstymo komisijoje. Jis

įsitikinęs.

O vieną kartą, tai buvo vėly vidurnaktį, Ona aptiko jį sėdintį kamaraiteje. Ją pamatęs, jis neskubėdamas ištiesė ranką ir pridengė ant stalo gulėjusias knygas. Ji atkėlė jo platų delną. Taip. Čia buvo paprastas elementorius ir pradėtas rašto darbas. Ji klausiamai pažvelgė į jį. Jis tyliai pasakė:

Taip reikia...

Šie žodžiai jo lūpose skambėjo begalinium pasiryžimu. Skambėjo įsitikinimu, jog einama tikru keliu, daroma reikalingas darbas.

Taip reikia.

Ir dabar, tyliai kukčiodama tamsoj priė durų, Ona suprato, jog jis buvo teisus, jog jis padarys viską, kas dabar reikalingiausia ir atsieks visko, kam tik pasiryš. Ji nubraukė nuo skruostų ašaras ir susnibždėjo:

— Viešpatie, palaimink jo žingsnius.

Songailienė jau buvo pakrovusi krosnį, pakaitusius puodus, ji buvo besilinkanti su prakūromis po koptūru, kai staiga įpuolė Burokienė. Uždususi, atsmaukta skarele, ji valandėlei stabtelėjo prie slenkščio, kad atgautų kvėpą, o paskui, greičiau iššvokštė, negu pasakė:

— Veda!

Prakūros išskrito Songailienei iš rankų. Staigiai išblyškusi pakilo nuo prieždyčio.

— Kas? Kur?
— Taviškį paėmė... Atvaro... Ona puolė prie lango.

(Bus daugiau)

SAUL

E. ZDAN

Vieną dieną, kad lenkų legacijos ambasadorius. Visi lenkai suoti nuo daro gadičių buvo gaeijos atstovai nepripažino le sakė juos užti. Lenkų pili Ispanijos reat joj.

Tie, kurie t Miranda de gavo pinigų žadėjo juos at dieny. Taipgi stengsis juos to batalijono. "Stai tau ir džia," tarė le tus, kada legi išūmė auton riauja prieš v lus, kaip kad me, o nenori pripažinti. Ne mumis nenori.

Jie tarp s kad jeigu let žins ju pilie kurie pabėgo ims nieko nu Kitu kartu ju ū, o buvo p vas nuo visų. gacijai apie j Legacija v vardus ir pav ky ir pasakė, bus peržiūrė laiku visi lenk ti po pakelį n zetų kas 15 d buvo brigadi davo po 100

Aš ir ketu ky legacija angly ambas mi bent koka kada lenku i vas vėi atvaž nuo angly ai tus maisto e ko del manę suprantama. išskirtas ir p ošo sąrašo. K trys estai vi lindavo su m vo man didel nas estas, ku baltijos vokie nybėje fašist gaudavo par ambasados.

Lenkų leg daugiau lega dejo daugiau ti j mūs. Pra kad mes bu čia j koncent la Miranda de mus labai d netruko iki pranešta. K Miranda de vieną vak nešta prisi Mes visi bu vieną barak visą naktį. bandė pabė daktaras Lei lenkų, kurie bėgė iš M. kempės. Bet ti ir baisiai fašistai įpu kas valandą tik papuolė jomis. Tai b nis-atsisveik mis.

Ryto metu na pavarde ti visą savo ant kiemo a adatos. Išk lius, numaus liko nei laiš tuos drabuž būtinai reik

SAULĖTOJ ISPANIJOJ

E. ZDANAUSKO ir B. ALKSNIO NUGYTIKAI

Rošo E. ZDANAUSKAS

(Tąsa)

Vieną dieną pranešė iš ryto, kad lenkus aplankys lenkų legacijos Madride atstovas. Visi lenkai buvo palūsoję nuo darbo. Lenkų brigadičių buvo apie 30. Legacijos atstovas, tačiau, jų nepripažino lenkai ir atsakė juos užtartai. Jie netekę Lenkijos pilietybės būdami Ispanijos respublikos armijoje.

Tie, kurie buvo pabėgę iš Miranda de Ebro lagerio, gavo pinigų ir maisto. Priešardė juos aplankyti kas 15 dienų. Taipgi pranešė, kad stengsis juos išvaduoti iš šio batalijono.

"Štai tau ir Lenkijos valdžia," tarė lenkai vieni kitus, kada legacijos atstovas išdėmė automobilium. "Kartu prieš vokiečius ir italus, kaip kad mes kariavome, o nenori net pilieciais pripažinti. Net ir kalbėti su mumis nenori."

Jie tarp savęs susitarė, kad jeigu legacija nepripažins jų pilieciais, tai ir tie, kurie pabėgo iš lagerio, neišs nieko nuo tos legacijos. Kitu kartu jau nėjo po vieną, o buvo pasiūstas atstovas nuo visų. Jis pranešė legacijai apie jų tarimą.

Legacija tuomet paėmė vardus ir pavardes visų lenkų ir pasakė, kad klausimas bus peržiūrėtas. Ir po kiek laiko visi lenkai pradėjo gauti po pakelį maisto ir 50 pezetų kas 15 dienų. Kurie nebuvo brigadičiais, tie gaudavo po 100 pezetų.

Aš ir keturi estai per lenkų legaciją parašėm laišką anglų ambasadoriui prašydami bent kokios pagalbos ir kada lenkų legacijos atstovas vėl atvažiuo, jis atvežė nuo anglų ambasados pakelius maisto estams, bet nieko del manęs. Man buvo nesuprantama, kodėl aš buvau išskirtas ir padėtas ant juogo sąrašo. Kaip ten nebuvo, trys estai visuomet pasidavė su manim ir tas buvo man didėle pagalba. Vienas estas, kuris skaitėsi Pabaltijos vokiečiais, buvo tikrenybėje fašistas. Bet jis irgi gaudavo paramą nuo anglų ambasados.

Lenkų legacija išjudino ir daugiau legacijų ir jos pradėjo daugiau atydos kreipti į mūs. Pradėjo eiti gandai, kad mes būsimė išvežti iš čia į koncentracijos stovyklą Miranda de Ebro. O tas mus labai džiugino. Ir ilgai netruko iki buvo oficialiai pranešta, kad vykstame į Miranda de Ebro stovyklą.

Vieną vakarą buvo pranešta prisirengti kelionei. Mes visi buvome sugrūsti į vieną baraką. Jame buvome visą naktį. Nakties metu bandė pabėgti iš čia mūsų daktaras Leitneris ir keletas lenkų, kurie buvo kartą pabėgę iš Miranda de Ebro kempės. Bet jie buvo sugauti ir baisiai mušami. Įnirše fašistai įpuldavo į baraką kas valandą ir mušdavo kas tik papuošė pirmas po jų konomis. Tai buvo jų paskutinis atsisveikinimas su mumis.

Ryto metu šaukė kiekvieną pavardę ir liepė pasimti visą savo "turtą". Išėjus ant kiemo atėmė viską iki adatos. Iškraustė laikrodėlius, numaustė žiedus, nepalikto nei laišky. Paliko tik tai tuos drabužius, kurie buvo būtina reikalingi pridengti

mui kūno. Užbaigus šią ceremoniją, visi buvome išvaryti ant lauko, kur turėjom išsirengti nuogai. Čia vėl iškrėtė visas drapanas, išmaigydami kiekvieną siūlę. Kratai pasibaigus, visus nuvarė pas komendantą.

Komendantui ir jo pavduotojams pasirodžius, iš mūsų pusės kilo didelis protestas prieš atėmimą iš mūsų pinigų, drapanų ir kitų daiktų. Mes aiškinom, kad tas viskas priguli mūsų legacijos ir mes turime teisės tuo naudotis.

Komendantas pasijuokė iš mūsų protesto, bet davė įsakymą seržentams sugrąžinti pinigus ir duoti kiekvienam po antklodę. Girdi, galima tų žmonių, kad jie nesušealtų kelyje. Taip tai jie tyčiojosi iš mūsų. Bet tai buvo pirmas atsitikimas, kad fašistai pavadino mus žmonėmis. Visuomet vadindavo gyvuliais.

Pinigai buvo sugrąžinti ir duota po antklodę. Olandai, tačiau, nepriėmė antklodžių, nes buvo duodamos labai suplyšę. Jie reikalavo naujų, kurias buvo gavę nuo savo konsulo. Jie laimėjo, nes jiems buvo atiduotos naujos. Pulkininkas, atsisveikindamas, pasakė kalbą, ragindamas būti gerais vyrais ir nebėgti. Girdi, bėgimas yra prastas dalykas. Už pabėgimą visuomet būsimė skaudžiai baudžiami.

Jis pranešė, kad važiuojame į koncentracijos lagerį ir tenai mums nereikšią dirbti. Bus galima susirūti su savo kraštų konsulais, sakė jis. Jis net linkėjo gero šasisekimo ir net sugrįžti į savo kraštus.

Kada maršavome į šią vietą, brigadičių buvome virš 200. Dabar iš čia išmaršavome vos 150. Kiti buvo jau palaidoti, negyvųjų eilėse. Per septynių mėnesius netekome virš 50 draugų. Dauguma mirė nuo bado ir žiaurūs mušimo. Keli pabėgo, o keli žuvo prie darbo.

Atgal į Miranda de Ebro vežė taipgi prekinuose vagonuose. Mus sergėjo ginkluoti kareiviai, bet apsiėjo labai gražiai, nes bijojo, kad jų nenuginkluotume. Paprašius, net rūkymo paripindavo savo lėšomis. Mes būtume galėję juos nuginkluoti ir išmesti lauk, nežiūrint to, kad vagonai buvo uždarinėti. Visu keliu reikėjo daugumai stovėti. Visiems nebuvo vietos susėsti.

Pribuvus ant stoties Miranda de Ebro, mes pamatėm, kad mūsų laukia virš 200 kareivių. Jie mus sutikrino ir išvarė į lagerį, kuris buvo už kilometro nuo miestelio.

Lageryje sugrūdo mus į tam tikras kalabuzas del pavojingų asmenų. Nieko nepreleido kalbėtis. Šitie abu barakai (kalabuzos) buvo apstatyti sargyba. Iš čia nebuvo galima išeiti. Iš vienos pusės buvo aukšta mūro siena, o priešakyje buvo geležinė tvora.

Visas mūsų patogumas buvo tame, kad buvo viduj medinės grindys, užtektinai vietos ir vandens.

(Bus daugiau)

LIAUDIŲ BALSAS
Yra
Visų Lietuvių Draugse

Windsoriečius

DETROIT. — Pastebėjus Vilnyje, kad Aido Choras turės generalę praktiką, nutariau nuvažiuoti pasiklausyti.

Susirinkus chorisams ir pradėjus dainuoti, mokytojui W. Gugui vadovaujant, tuojaus krito į akį, kad labai mažai windsoriečių. Pereitais metais chore buvo daugiau windsoriečių.

Svetainėj buvo draugas Pajunas, windsoretis, su kuriuomi draugiškai pasikalbėjom bėganciais reikalais. Buvo ir kiti windsoriečiai, kaip tai draugas Kerbelis su žmona. Jie sako, kad chorą myli ir dainuos jame.

Kur daugiau windsoriečių? Aido choras labai jį pasigenda, nes jie yra geri dainininkai.

Aido choras neatsako dainuoti ir Windsore. padėti išpildyti parengimų programą. Tad, draugai bei simpatikai, jūsų pareiga padėti Aido chorui dalyvaujant jame. Aš raginu windsoriečius atsiminti ir pradėti skaitlingai dalyvauti pamokose.

Choro Draugas

Užuojautos žodis

SUDBURY. — Žinia apie draugo Suvilos mirtį buvo labai skaudi sudburiečiams. Jis čia dirbo (nikelio mainose) budavojo mainieriu unija ir kitas organizacijas ir daug pagarbos užsielnė tarp sudburiečių.

Sūnų ir Dukterų Draugijos trečios kuopos nariai labai norėjo nupirkti ir pasiųsti vainiką, bet pračioj mes turėjome labai mažai žinių,

kaip tas atsitiko ir kaip užsibaigė. O kada mus pasiekė pilnos žinios, tai jau buvo per vėlu.

Ivykusiame SDKLSPD 3-cios kuopos susirinkime nariai labai apgailestavo, kad nelemta mirtis išplėšė ji iš gyvųjų tarpo, ir nutarė išreikšti viešai užuojautą jo giminėms ir draugams, o jam palinkėti ramybės šaltoj Kanados žemelėj.

Kuopos Valdya

Aukos Lietuvių Karių Pasveikinimui

Pastaruojų laikų j Kanados lietuvių karių pasveikinimo fondą aukų gauta \$54. Drg. M. Deedas, Red Lake, Ont., prisuntė \$23.00. Aukoj sekancijai: Matas Deedas, Karol Zalėnas, L. Bal-

čiunas, John Juška, po \$5.00. Ch. Molson \$2.00. John Gatzka \$1.00.

Drg. P. Pargelen, Windsor, Ont., prisuntė \$31.00. Aukų rinkime darbuosi sekantį draugai: W. Zaronskis, V. Savickas, J. Pajunas ir R. Purilis.

Per drg. W. Zaronskį aukavo: S. Paberalis, K. Toraitis, A. Babilienė, W. Zaronskis, D. Zeremba po \$1.00. J. Mickus 50 c. LLD 21-ma kuopa \$5.00.

Per drg. V. Savicką, aukoj: F. Gendvilas, W. Savickas, P. Pargelen po \$1.00. A. Puzera, C. Martin, A. eBrot po 50 c. SDKLSPD 10-ta kuopa \$5.00.

Per drg. J. Pajuną aukoj: Carl Zala, P. Petrulis, J. Pajunas, G. Karciauskas, J. Gugas, Ch. Judis, M. Pilsudski, Bertha Geralt, Z. Morkūnas po \$1.00.

Per drg. R. Purilį aukoj: Olga Balysh, R. Purilis po \$1.00.

Paskubėkite Prisiųsti Karių Adresus

Kanados paštas yra išleides tam tikrą patvarkymą, sulig kurio kalėdinės dovanos kariams į užjūrį turi būti išsiųstos iki spalio 25 dienos.

Todel dar kartą apeliuojame į visus Kanados lietuvius, pasiskubinti prisiųsti Kanados lietuvių karių adresus Liaudies Balsu administracijai. Su aukomis prašome taipgi nesivėluoti.

Kariai kovoja ir miršta už mūsų reikalus, todel mūsų visų būtina pareiga rūpintis, kad visi lietuviai kariai bent Kalėdų proga būtų apdovanoti.

Administracija

JŪSŲ ŠĖRAS Laisvoje Draugijoje

Mes kanadiečiai turėjome progą dirbti ir sutaupyti ir gyventi taip,

kad kitos tautos žiūrį į mus su pavydu ir nuostaba.

Mes pasitikėjome savo energija ir užsiėmimu, ir su ta energija ir

užsiėmimu mes padėjome išbudavoti šią laisvą draugiją, kurią vadiname

Kanada.

Kiekvienas individualus, kuris naudojasi mūsų laisve, taipgi turi

ir didelę pareigą ginti ją. Pirkdami Pergalės Bonus, mes atliekame savo

šėrą del Kanados ateities. Ką mes įdedam šiandien, tas yra mūsų dalis.

Kanados rytdienoj.

Savanoris taupymas reikalingas padengimui karo išlaidų, kurios

yra didesnės negu kad buvo kada nors pirmiau.

Pasirenkite Pirkti

DAUGIAU PERGALĖS BONŲ

(NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 15, 160 Claremont St. Prasidės 2 valanda po pietų.

Visi nariai prašomi atsilankyti, nes yra nemažai svarbių draugijos reikalų apsvaistymui.

S. Karvelis
Prof. Sekretorius

Jaunųjų Baliai

Zvaigždės choro nariai turės savo balių spalio 13, tai yra, penktadienio vakare, nuo 8 valandos, Sūnų ir Dukterų Draugijos svetainėje, 160 Claremont St.

Banketo tikslas atžymėti pradžią sezono. Visi choristai ir choristės kviečiami atiti ir atsivesti savo draugus ir drauges.

Komitetas

Montreal, Que.

Kriauciūn Ziniai

A. C. W. of A. unijos 242 skyriaus narių susirinkimas įvyks spalio (Oct.) 18 dieną, 6 valandą vakare, unijos salė, 7 Prince Arthur St. W.

Lietuviai kriauciūni kviečiami visi dalyvauti šiame susirinkime. Yra svarbių reikalų aptakėjimui.

Valdyba

Montrealo Moterims

Spalio 13 d., penktadienį, 8.30 val. vakare, Vytauto Klubo salėje įvyks Lietuvos Moterų Raudonojo Kryžiaus Skyriaus mėnesinis susirinkimas.

Kviečiame visas lietuves, moteris, kurios tik turi galimybės dalyvauti tame susirinkime. Bus svarstoma apie įsteigimą R. K. lietuvių moterų Medicinės Pagalbos ir Namų Slaugymo kursų.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks 15 dieną spalio, All People's Church salėje, 187 Sherman Ave. N.

Prašome visus narius ir simpatikus dalyvauti, nes turime daug dalykų aptarimui.

Prasidės 2 v. p. p. Prašome nesivėluoti.

J. Shaynauskis

APSIVĖDĖ P. GUOBERIS

TORONTO. — Šiomis dienomis apsvėdė su francūzų tautos mergina Petras Guoberis. Tai penktas ir paskutinis iš šeimos apsvėdė.

Linkiu porai laimingo gyvenimo.

Reporteris

Palaikykite tuos biznierių, kurie skelbia LIAUDIŲ BALSAI

Tel.: VA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net \$55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

SDKLSPD Centro Pildančiojo Komiteto Kontrolės Raportas

TORONTO. — Spalių 3 d. Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildančiojo Komiteto Kontrolės Komisija, tikrino knygas ir įrašus bei išmokėjimų atžymėjimus, ir rado, kad nuo birželio 30 d., 1944 m., iki rugsėjo 30 d., 1944 metų, pagal fondus įrašų buvo:

Trijų Mėnesių Pajamos

Pašalpos fondas	\$1,004.27
Pomirtinės fondas	248.11
Atsargos fondas	846.95
Apšvietos fondas	31.82
Viso	\$2,131.15

Trijų Mėnesių Išlaidos

Per tuos pat tris mėnesius, liepos, rugpjūtį ir rugsėjį, išmokėjimų pagal fondus buvo:

Pašalpos fondas	\$848.75
Pomirtinės fondas	—
Atsargos fondas	49.52
Apšvietos fondas	21.95
Viso	\$920.22

Paaugo - Nupuolė

Per minimus tris mėnesius fondai paaugo-nupuolė sekanti:

Pašalpos f. paaugo	\$155.52
Pomirtinės f. paaugo	248.11
Atsargos f. paaugo	797.43
Apšvietos f. paaugo	9.87
Viso paaugo	\$1,210.93

PASTABA: Atsargos fondas tikrenybėje paaugo tik tai \$17.43, nes \$750.00 yra grąžinta Pirmos kuopos pašala, kurią buvo paėmę del namo. Todėl ir bendras fondų paaugimas yra tik \$460.93.

Balansas

Su 30 d. birželio pagal fondus buvo:

Pašalp. fonde	\$5,618.48
Pomirt. fonde	\$2,049.79
Atsarg. fonde	254.24
Apšviet. fonde	242.45

Viso \$8,164.96

Dadėjus šių trijų mėnesių pajamas ir atėmus išmokėjimus, su 30 d. rugsėjo šių metų pagal fondus yra:

Pašalpos fonde	\$5,774.00
Pomirtinės fonde	2,297.90
Atsargos fonde	1,051.67
Apšvietos fonde	252.32

Viso \$9,375.89

Draugijos Kapitalas

Pagal fondus	\$9,375.89
Karo Bonų	5,987.50
Sertifikatų	80.00

Dr-jos kapitalo \$15,443.39

Kaucijos 450.00

Bendrai \$15,893.39

Kontrolės Komisija:

J. Linarta

Z. Janauskas

J. Pauža

ATSTATYMO DARBAI VILNIAUS APYLINKĖJ

(Atkelta nuo 3-čio pusl.)
elektros stotį, kuri baigiama įrengti šiame miestelyje visi šaligatviai sulopyti ir tiltais taipgi atstatytas vietoj vokiečių išsprogdinto. Pajėgos stotis Nemenčinio sutaisyta ir jau veikia.

Per mėnesį laiko autoritetai atliko labai daug atstatymo darbe apylinkėj. Bet dar daugiau lieka atlikti.

LIETUVOS IŠLAISVINIMO PAMINĖJIMAS

Ivyks Sekmadienį, Spalių 15 d.

DOM POLSKI SALEJ

1956-58 FRONTENAC ST., MONTREAL

PUIKI KONCERTINE PROGRAMA

Dainuos Viešnia Dainininkė

Helena Degutienė

Taipgi Montrealietis Žinomas Dainininkas

Mečislovas Spaičys

Apart to, JAUNIMO CHORAS; taip pat visų mylimos dainininkės sesutės

Janė ir Berta Juraitytės ir kt.

Dienos klausimu kalbės: J. Urbonavičius
J. Lesevičius

Kviečiame Montrealo ir Apylinkės Lietuvius Dalyvauti

Pradžią 6.30 val. vak.

Ižanga Laisva

RENGIA MONTREALO DEMOKRATINIŲ LIETUVIŲ KOMITETAS

Helena Degutienė

Rengiamas "Linen Shower" Lietuvos Žmonių Paramai

TORONTO. — Spalio 5 d. čia atsibuvusiame Drabužių Komiteto susirinkime buvo nutarta surengti nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių paramai didelį parengimą — "Linen Shower".

Parengimas įvyks spalio 29 dieną, 7.30 val. vakare, lietuvių svetainėje, 160 Claremont St.

Jis bus labai pajavirintas. Bus graži koncertinė programa, kalbėtojai, kava, šokiai ir dovanų laimėjimas.

Komitetas tikisi didelio Toronto lietuvių publikos pritarimo ir masinio atsilankymo į parengimą.

Prašome visų į parengimą rengtis iš anksto.

Komitetas

Tel. PL. 9850 Gyv. DO. 5947
Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai
Atlieku viešus teismų patarimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgėjimus ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išdiria akių nervus, nuo kurių pavirina nervotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 8924

Politinių Diskusijų Lietuvių Ratelis

TORONTO. — Pereitą sekmadienį įvyko Darbo Progresyvių Partijos lietuvių skyriaus susirinkimas. Iš susirinkimo eigos puikiai matėsi, kad ši organizacija yra politinių diskusijų lietuvių ratelis ir visiems Toronto lietuviams patartina dalyvauti jo susirinkimuose. Atlikus nekuriuos biznio reikalus, draugas A. Galinaitis išdėvė pranešimą iš politinės padėties Ontarijoj ir

Zigmas Degutis Užbaigė Kursą

TORONTO. — Zigmas Degutis, visiems kanadiečiams žinomų Degučių sūnus, užbaigė radio operatoriaus kursus ir gavo Pilot officer laipsnį ir sparną. Užbaigęs kursą gavo porą saviražių atostogų ir dabar svečiuojasi pas tėvus. tuomi padarė ižangą į diskusijas, kurios paskui tęsėsi gana ilgą laiką. Reporteris

Mary Lee Flower Shop
Gėlių Parduotuvė
Pas Mus Galima Gauti Gėlių:
DEL VESTUVIŲ, LAIDOTUVIŲ IR KITŲ ĮVYKIŲ
Greitas Pristatymas, Bile Kur ir Bile Kada
Atdara Šventadienių Vakaraus
1259 Bleyry St. -- Tel. HARBour 3473
Montreal, Que.

Isigykit Savo Namus
PARSIDUODA ĮVAIRŲ NAMŲ, SU GEROMIS ĮEIGOMIS
2 flatų duplex, nauji, nuo \$6,700 aukštyje
3 flatų nuo \$6,800 aukštyje
4 flatų duplex nuo \$9,300 aukštyje
4 flatų duplex, nauji, moderniški, nuo \$11,300
Rašykite, telefonukite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakaraus po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager

Draugai Degučiai ilgą laiką gyveno Ottawoj, bet pastaruoju laiku persikėlė Toronto. Jų sūnus Morris taipgi tarnauja orlaivyne. Reporteris

LAIŠKAI NUO MŪS KAREIVIŲ

Įspūdžiai Sostinėj

Gerbiami Draugai: Turėdamas kiek laiko, sumaniau parašyti jums, kur dabar randuosi ir kaip einasi.

Dabar esu netoli Ottawos ir priskirtas prie muzikantų komandos. Esam pusėtinai užimti. Rytmečiais turime maršuoti grieždami, kad prikteli visus orlaivininkus.

Vieną vakarą sumaniau nueiti Ottawon ir pasigerėti parko vaizdais. Saulutei leidžiantis, patėmyjau būrelį žmonių. Tai buvo rusai, kurie diskutavo pasaulinius įvykius, Raudonosios Armijos įėjimus. Priėjau ir aš prie jų ir pradėjau kalbėti rusiškai, kaip galėjau.

Iš šių žmonių sužinojau, kad Ottawoj yra keletas lietuvių. Vieno gero žmogaus pagalba atsidūriau pas draugus Bielinius.

Draugai Bieliniai, turiu pasakyti, labai draugiški ir vašingi žmonės. M. Bielinis yra plačiai galvojęs žmogus, kalbus. Su juo niekad kalbos nepritrūktum.

Jo žmona draugiška ir puiki šeimininkė. Ji pamylijo mus skaniais valgiais.

Tas vakaras pas brolius lietuvius man buvo tikrai malonus ir neįtatau kaip jis praėjo.

K. Urbšas

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Drg. Sam Paberelis, Windsor, Ont., prisuntė vieną naują ir septynias atnaujintą prenumeratą, ir taipgi nuo drg. A. Kerbelio laikraščio paramai auką \$2.00.

Drg. J. Skeberdis, Grimsby, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo \$2.00.

Drg. W. Staponavičius, Winnipeg, Man., prisuntė vieną naują prenumeratą. Draugai Staponavičiai, laikraštį užrašė kaip dovaną savo giminėms.

Tai Mrs. E. Bowman, westonietė, kuri laimėjo \$5,000 vertės futrą. Ji paaukojo del Sovietų Sąjungos rankluoščių už 75 centus laike "Linen Shower" kampanijos, kurią vedė Canadian Aid to Russia Komitetas.

Drg. B. Malinauskienė, Montreal, prisuntė dvi atnaujintas prenumeratas.

Drg. P. Shljus, Chester, Pa., laikraščio paramai paaukojo \$2.00.

Drg. J. Grigaliūnas, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo \$1.00.

Drg. J. Vilttrakis, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo \$2.00.

Drg. J. Kairys, buvęs Labradoro, laikraščio paramai paaukojo \$2.00. J. Kairys, šiais metais jau trečią kartą parėmė laikraštį.

Drg. A. Mackevičius, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo \$2.00.

Visiems už paramą laikraščiu ir už pasidarbavimą, širdingai ačiū.

Administracija

Tel. HA. 8177
Dr. J. O. Villeneuve
Vė. Jūmų Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonorėją ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet., 7—8 vak. ir sulig susitarimo, įskaitant šeštadienius ir sekmadienius.
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Pūru savo ligoninė, egzaminuoja ir gyvau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir perivietimus (X - Rays). Vytauto Klubo IF M.L.S. ir D.P.D. nariams pagipinte kama.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel.: L.S. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVISKAI
Valandos: 4—4 val po piet., 7—8 val vak. ir sulig susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų